

Intergenerationele overdracht tussen genderstereotypen van ouders en de toekomstverwachting van het kind: wat krijgen kinderen mee uit de taakverdeling binnen het gezin?



Universiteit Utrecht

Alana C.P. de Haas (1517279)

Isa J. Teunis (2786931)

Thesis Pedagogische Wetenschappen

Eindartikel

Universiteit Utrecht

Christel Portengen

30 juni 2021

Abstract

Background. Dutch mothers often spend twice as much time on household tasks and childcare than fathers. When families do decide to divide the household tasks and childcare equally, there is often still a traditional division of tasks. It seems likely that both parents' implicit and explicit gender stereotypes are related to their children's future expectations and that these associations may differ when parents employ a traditional versus egalitarian divisions of household tasks. **Aim.** This study examined the association between parents' implicit and explicit gender role stereotypes on their children's future expectations, and whether this association was moderated by the division of household and childcare tasks within the family. **Method.** Various questionnaires and tasks were administered to 91 families with children aged 8 – 12 years (59% girls and 41% boys; $M_{age} = 9.72$, $SD = 1.24$) to investigate parents' explicit gender role stereotypes, division of household tasks and children's future expectations. Parents' implicit gender stereotypes were measured with the Implicit Association Test. **Results.** The results of the hierarchical multiple regression analysis revealed that there was no significant association between the parents' implicit and explicit gender stereotypes and their children's future expectations. In addition, this association was not moderated by the division of household tasks within the family. **Implications.** In conclusion, it is an important implication for the daily practice to look further than the influences of parents, and consider the influences of peers and (social) media on the formation of ideas about the child's future expectations.

Keywords: *children's future expectations, implicit gender stereotypes, explicit gender role stereotypes, household task division, parents.*

Intergenerationele overdracht tussen genderstereotypen van ouders en de toekomstverwachting van het kind: wat krijgen kinderen mee uit de taakverdeling binnen het gezin?

Hoewel gendergelijkheid in onderwijsinstellingen en op de arbeidsmarkt een belangrijk doel is van de Europese Unie verschillen de onderwijscarrières van mannen en vrouwen in Europa sterk (Europese Commissie, 2015). Er bestaan nog steeds genderverschillen in de prestaties en motivaties van studenten, in de beroepsaspiraties en ook in de salarissen en functies van mannen en vrouwen (Kollmayer et al., 2016). Zo hebben vrouwen gemiddeld minder vaak een vaste aanstelling en werken ze vaker onbetaald (Huerta et al., 2013; EIGE 2020). Toch is er in Nederland vergeleken met andere EU-landen een relatief hoge mate van gendergelijkheid met betrekking tot deelname aan de arbeidsmarkt (EIGE, 2020). Dit neemt echter niet weg dat er binnen Nederlandse gezinnen nog vaak een traditionele taakverdeling gehanteerd wordt, waarin de man meer mannelijke taken en de vrouw meer vrouwelijke taken uitvoert. Zo voert de man bijvoorbeeld de reparaties uit terwijl de vrouw wast en kookt (Wiesmann et al., 2008). Het is dus van belang om meer onderzoek te doen naar verschillen tussen de rollen van man en vrouw in de taakverdeling binnen het gezin en wat hun kinderen hieruit meenemen voor de vorming van hun eigen toekomstverwachting.

De culturele verwachtingen die mensen hebben ten opzichte van mannen en vrouwen met betrekking tot de rollen die ze aannemen, de voorkeuren en activiteiten die ze hebben, en de karakteristieken die zij bezitten, worden ook wel genderstereotypen genoemd (Weinraub et al., 1984). Er bestaan zowel expliciete en impliciete genderstereotypen (Endendijk, 2013). Wanneer iemand zich bewust is van de aanwezigheid van deze genderstereotypen en zich hier openlijk over uitspreekt, wordt er gesproken van expliciete genderrolstereotypen (Rudman & Glick, 2001). Daarentegen zijn impliciete genderstereotypen vaak onbewust (Endendijk, 2013). Impliciete genderstereotypen worden bijvoorbeeld door ouders geuit door onbewuste goedkeuring of afkeuring van de speelgoedvoorkeuren van hun kinderen (Freeman, 2007; Martin & Ross, 2005; Gugula et al., 2002).

Kinderen observeren de mensen om zich heen en leren zo hoe mannen en vrouwen zich gedragen, hoe zij door anderen behandeld worden en welke rol zij vervullen in de maatschappij (Bem, 1981). Zo leren kinderen onder andere van het gedrag van hun ouders. De gender schema theorie stelt dat het denken en gedrag van kinderen wordt beïnvloed door cognitieve kennisstructuren, ofwel schema's, die gender gerelateerde opvattingen over zichzelf en anderen bevatten (Martin & Ruble, 2004). Het kind neemt niet alles over van de ouder, want kinderen gaan ook zelf op zoek naar signalen over de rolverdeling tussen man en vrouw. Kinderen halen deze signalen

bijvoorbeeld uit het speelgoed wat ze in hun omgeving zien bij andere kinderen (Kollmayer et al., 2018; Epstein & Ward, 2011).

De overdracht van de genderstereotypen van de ouder houdt mogelijk verband met de toekomstverwachting van het kind. Jonge kinderen in de leeftijd van drie tot zeven jaar spiegelen de houdingen en opvattingen die hun ouders hebben over gender (Friedman et al., 2007). Daarbij toont onderzoek aan dat kinderen van moeders met traditionele genderstereotypen ook eerder een gender typisch toekomstbeeld voor zich zien (Fulcher, 2011). Impliciete genderstereotypen blijken een sterkere voorspeller te zijn voor de toekomstverwachting van hun kind dan expliciete genderrolstereotypen (Greenwald et al., 2009; Fulcher, 2011; Tenenbaum & Leaper, 2002). In dit onderzoek van Fulcher (2011) zijn echter alleen de expliciete genderrolstereotypen van moeders meegenomen, terwijl uit ander onderzoek is gebleken dat juist vaders over sterkere expliciete genderrolstereotypen beschikken (Endendijk et al., 2013). Het is dus van belang om ook het verband tussen de expliciete genderrolstereotypen van vader en de toekomstverwachting van het kind te onderzoeken.

Het lijkt er op dat kinderen voor de vorming van hun toekomstverwachting ook gender typische informatie inwinnen vanuit de (huishoudelijke) taakverdeling die zij van hun ouders gemodelleerd krijgen. Volgens de sociaal cognitieve leertheorie kunnen kinderen de genderstereotypen van hun ouders deels overnemen (Bussey & Bandura, 1999). Ouders fungeren als rolmodel door de taakverdeling die in het gezin wordt gehanteerd en middels hun eigen gedrag en interesses. Kinderen observeren en reproduceren dit gedrag en dit wordt ook wel modelleren genoemd (Bussey & Bandura, 1999). Op deze manier bekrachtigen ouders de gendertypische ideeën bij hun kinderen (Bussey & Bandura, 1999; McHale et al., 2003). Zo ontwikkelen kinderen die thuis worden blootgesteld aan een niet-traditionele taakverdeling, waarin de man bijvoorbeeld kookt en de vrouw de grootste kostwinner is, een minder gender typisch toekomstbeeld (Suftin et al., 2008). Daarentegen spreken kinderen van ouders met een traditionele taakverdeling juist vaker de voorkeur uit voor een gender typisch toekomstbeeld (Fulcher et al., 2008).

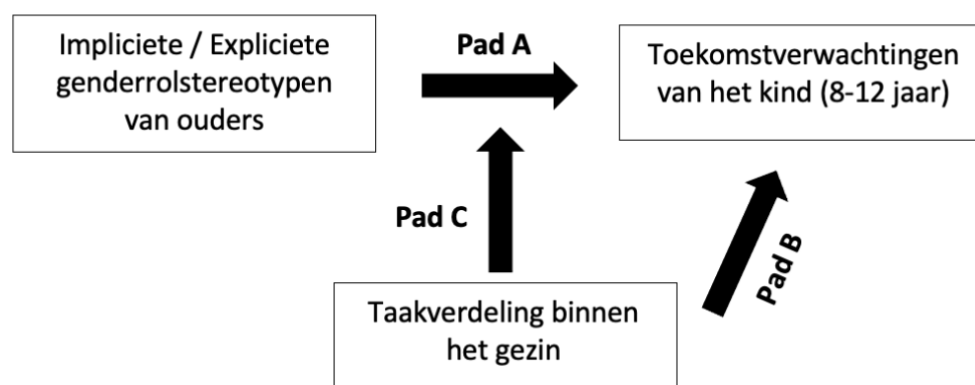
Tot slot wijst Amerikaans onderzoek uit dat zowel impliciete als expliciete genderstereotypen over de taakverdeling positief verband houdt met de toekomstverwachting van het kind (Croft et al., 2014). Er is echter vaak sprake van inconsistentie tussen de opvattingen van ouders over genderstereotypen en het daadwerkelijke gedrag wat zij hierbij laten zien (Freeman, 2007). Zo wordt in een onderzoek naar de signalen die ouders uitzenden over de voorkeuren van hun kind, door alle ouders aangegeven dat zij het niet erg vinden als hun dochter slag-of honkbal speelt, terwijl de dochters zelf inschatten dat dit door hun ouders minder (20%) geaccepteerd zou worden (Freeman, 2007). Het lijkt er dus op dat kinderen vaak gedrag

van hun ouders te zien krijgen dat inconsistent is met de opvattingen van ouders. Het daadwerkelijke gedrag van ouders met betrekking tot genderstereotypen is een sterkere voorspeller voor de visie van het kind dan de opvattingen (Halpern & Perry-Jenkins, 2015). Dit gedrag wordt mogelijk geuit door ouders middels de taakverdeling binnen het gezin. Wanneer de ouders beschikken over sterke traditionele impliciete en expliciete genderstereotypen en tegelijkertijd een traditionele taakverdeling hanteren, zenden ouders in zowel hun opvatting als gedrag dezelfde signalen naar hun kinderen uit. Of taakverdeling het verband tussen de genderstereotypen van ouders en de toekomstverwachting van het kind versterkt, is voor zover bekend, nog niet onderzocht.

Om deze modererende werking te onderzoeken, staat in dit onderzoek de volgende onderzoeksvraag centraal: Is er een verband tussen impliciete/expliciete genderrolstereotypen van ouders en de toekomstverwachtingen van hun kinderen van 8 tot en met 12 jaar, en wordt dit verband gemodereerd door de taakverdeling binnen het gezin? Ten eerste wordt er verwacht dat ouders met meer impliciete genderstereotypen en expliciete genderrolstereotypen een grotere kans hebben op kinderen die zichzelf in een meer gender typisch toekomstbeeld zien (*Pad A*) (Friedman et al., 2007; Fulcher, 2011; Tenenbaum & Leaper, 2002 & Endendijk et al., 2013). De tweede hypothese stelt dat een gezin met een meer traditionele taakverdeling een grotere kans heeft op kinderen die zichzelf in een gender typisch toekomstbeeld zien (*Pad B*) (Bussey & Bandura, 1999; McHale et al., 2003; Suftin et al., 2008 & Fulcher et al., 2008). Tot slot is de verwachting dat ouders die een traditionele taakverdeling hanteren het verband tussen zowel impliciete genderstereotypen en expliciete genderrolstereotypen van zichzelf en de toekomstverwachtingen van hun kinderen versterken (*Pad C*) (Croft et al., 2014; Freeman, 2017 & Halpern & Perry-Jenkins, 2015).

Figuur 1

Schematische Overzicht (Padmodel) van de Variabelen van dit Onderzoek



Methode

Participanten

Geïnccludeerde gezinnen waren Nederlandssprekend en hadden minimaal één kind in de leeftijdscategorie van 8 tot en met 12 jaar. Een exclusiecriteria was een onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal. De participanten waren middels een gemakssteekproef geworven middels het verspreiden van flyers via sociale media, websites voor ouders en het netwerk van WO-studenten in hun afstudeerfase. In de periode van november 2018 tot november 2020 deden 91 gezinnen mee aan het onderzoek. De onderzoeksgroep bestond uit 160 ouders waarvan 90 vrouwen en 70 mannen in de leeftijdscategorie van 31 tot en met 57 jaar ($M = 43.09$, $SD = 4.80$) en diens kinderen in de leeftijdscategorie van 8 tot en met 12 jaar ($M = 9.72$, $SD = 1.24$). Hierbij waren zowel jongens ($N = 57$) als meisjes ($N = 83$) bevraagd. Het overgrote deel van de ouders (60%) was hoogopgeleid met een minimaal HBO- of WO opleidingsniveau (MHBO = 44, NWO = 52).

Procedure

Voorafgaand aan de deelname van het onderzoek werd het doel en de procedure van het onderzoek middels de informatieflyer met de participanten gedeeld. Tevens tekenden zowel de deelnemende ouder(s) als kind(eren) een toestemmingsverklaring.

Participanten hadden het recht om op ieder moment hun deelname te beëindigen en inzage in hun eigen antwoorden te verkrijgen. De participanten werden gevraagd om tijdens een huisbezoek in de aanwezigheid van een onderzoeker de vragenlijst in te vullen. De onderzoeker bood bij de afname ondersteuning aan de kinderen; de ouders vulden de vragenlijst zelfstandig in. Indien een deelnemende ouder niet aanwezig was tijdens het huisbezoek, kon deze ouder de vragenlijst op een later moment middels een verkregen inlogcode online invullen. De afnametijd bedroeg 15 minuten per gezinslid en hiervoor ontvingen zij geen beloning. De gegevens en tot de persoon herleidbare data werden gescheiden opgeslagen op een beveiligde server. De ethische goedkeuring werd toegekend door de ethische commissie van de faculteit Sociale Wetenschappen van Utrecht Universiteit (21-0619).

Meetinstrumenten

Impliciete genderstereotypen. Om de impliciete genderstereotypen te meten is de Impliciete Associatie Taak (IAT) afgenomen bij de ouders en de kinderen (Greenwald et al., 2003). Deze taak bevatte stereotype-congruente blokken (meisjesachtig speelgoed voor een meisje en jongensachtig speelgoed voor een jongen) en stereotype-incongruente blokken (meisjesachtig speelgoed voor een jongen en jongensachtig speelgoed voor een meisje). De deelnemers moesten zo snel mogelijk de blokken onderverdelen tussen een jongen en een meisje. Om de IAT scores per deelnemer te berekenen is het verbeterde algoritme van de IAT toegepast (Greenwald et

al., 2003). Hogere positieve scores stonden voor meer stereotype impliciete associaties en negatievere scores stonden voor contra-stereotype impliciete associaties. Uit eerdere onderzoeken is gebleken dat de IAT een goede interne consistentie ($\alpha = .88$) en een matige test-hertest betrouwbaarheid ($\alpha = .69$) heeft (Bosson et al., 2000).

Expliciete genderrolstereotypen. Om de expliciete genderrolstereotypen te meten is er een vragenlijst bij zowel ouders als kinderen afgenomen, waarin de deelnemers over zeven (huishoudelijke) taken moesten aangeven wie binnen een heteroseksueel stel deze taken vaker uitvoert. Voorbeelden van deze taken zijn het 'schoonmaken van de ramen' en het 'naar bed brengen van de baby' (Croft et al., 2014). De participanten hebben middels een vijfpuntsschaal aangegeven wie zij verwachten dat de meeste verantwoordelijkheid neemt bij de omschreven taken, waarbij '1' betekent dat de man (bijna) altijd de verantwoordelijkheid neemt en '5' dat de vrouw (bijna) altijd de verantwoordelijkheid neemt. Een viertal scores zijn gehercodeerd en samengenomen tot één gemiddelde. Hogere scores duiden op sterkere traditionele expliciete genderrolstereotypen.

Taakverdeling ouders. Om de mate van traditionaliteit van de taakverdeling binnen het gezin in kaart te brengen, is er door ouders een vragenlijst ingevuld waarin zij voor vijftien items, onderverdeeld in de twee subschalen huishoudelijke taken en de zorg voor de kinderen, moesten aangeven hoe deze in de afgelopen week binnen het gezin verdeeld waren (Endendijk et al., 2018). Voorbeelden van deze items zijn boodschappen doen en de kinderen naar bed brengen. In de vragenlijst konden ouders de vragen beantwoorden op een schaal van 1 - 5, waarbij '1' betekent dat de ouder die de vragenlijst heeft ingevuld (bijna) uitsluitend deze taak uitvoert en '5' dat (bijna) uitsluitend de partner deze taak op zich neemt. Daarnaast zijn de items van moeders gehercodeerd. Hogere scores betekenen een meer traditionele taakverdeling, lagere scores een niet-traditionele taakverdeling. De interne consistentie van de huishoudelijke taken is acceptabel, namelijk $\alpha = .75$ tot $\alpha = .79$ voor vaders en $\alpha = .79$ tot $\alpha = .82$ voor moeders. De interne consistentie van de verzorgingstaken was zowel bij vaders ($\alpha = .62$ tot $\alpha = .63$) als bij moeders ($\alpha = .61$ tot $\alpha = .65$) lager (Endendijk et al., 2018). De interne consistentie van de taakverdeling als totale score zoals toegepast in de huidige sample is acceptabel bij moeders ($\alpha = .79$) en goed bij vaders ($\alpha = .84$).

Toekomstverwachting van het kind. Om te kijken hoe gender-typisch de toekomstverwachtingen van de kinderen waren, hebben de kinderen antwoord gegeven op de open vraag: 'Wat wil je later worden als je groot bent?'. Om de mate van gender typische en gender atypische beroepen vast te stellen, is er een content-analyse uitgevoerd. Voor de content analyse zijn 49 respondenten bevraagd, waarvan 22 mannen en 27 vrouwen in de leeftijdscategorie 19 tot en met 53 jaar ($M = 27.43$, $SD = 7.52$). De respondenten hebben middels een vijfpuntsschaal op de vragenlijst aangegeven

of er sprake is van een typisch mannelijk (1) of typisch vrouwelijk (5) beroep. Een lage itemscore verwees naar een gender typisch toekomstbeeld en een hoge itemscore naar een gender atypisch toekomstbeeld. In bijlage 1 is een overzicht toegevoegd met de statistische resultaten per beroep.

Data-analyse

De assumpties van lineariteit en homoscedasticiteit zijn middels een spreidingsdiagram in SPSS getoetst en voor de toetsing van normaal verdeeldheid is een histogram uitgedraaid (Field, 2018). Extreme uitschieters werden aan de hand van de grenswaarden van de Mahalanobis Distance, Cook's Distance en Standardized Residuals uitgesloten (Field, 2018). Aan de assumptie van multicollineariteit is voldaan als uit de toets blijkt dat de VIF lager dan 10 en de Tolerance groter dan 0.20 is (Morling et al., 2018).

Er is een viertal hiërarchische multipele regressieanalyses uitgevoerd in SPSS met de toekomstverwachting van het kind als afhankelijke variabele. Enerzijds was er gekeken naar de expliciete genderrolstereotypen van zowel vader als moeder. Anderzijds was er gekeken naar de impliciete genderstereotypen van zowel vader als moeder. In de eerste twee hiërarchische multipele regressieanalyses waren in de eerste stap de onafhankelijke variabele expliciete genderstereotypen en taakverdeling binnen het gezin meegenomen. Om te kijken naar het modererende effect van de taakverdeling binnen het gezin is in de tweede stap het interactie-effect van de expliciete genderstereotypen en de taakverdeling binnen het gezin toegevoegd. In de laatste twee hiërarchische multipele regressieanalyses waren in de eerste stap de onafhankelijke variabele impliciete genderstereotypen en taakverdeling binnen het gezin meegenomen. Om te kijken naar het modererende effect van de taakverdeling binnen het gezin is in de tweede stap het interactie-effect van de impliciete genderstereotypen en de taakverdeling binnen het gezin toegevoegd.

Resultaten

Data-inspectie en Beschrijvende Statistieken

Bij de variabele 'toekomstverwachting van het kind' waren er in totaal 25 missende waarden (999) toegekend aan het antwoord 'weet ik niet'. Uit de uitgevoerde t-toets bleek dat de gezinnen die door de missende waarden geëxcludeerd werden van de verdere analyses niet significant verschilden met de geïncludeerde gezinnen in hun mate van genderrolstereotypen of taakverdeling (zie Tabel 1 voor de uitkomsten van meerdere t-toetsen tussen geïncludeerde als geëxcludeerde participanten). Er zijn in totaal 68 gezinnen meegenomen in de verdere analyses.

Tabel 1

Descriptieve Variabelen en Scores op Vragenlijsten van Geïnccludeerde Participanten en Geëxcludeerde Participanten

	Geïnccludeerd	Geëxcludeerd	<i>T(df)</i>	<i>p</i>
	<i>M (SD)</i>	<i>M (SD)</i>		
Leeftijd kind	9.88 (1.43)	10.12 (1.41)	0.69 (90)	.491
Geslacht	41,8% j / 58,2% m	45,8% j / 54,2% m	0.39 (90)	.695
IAT score vader	0.20 (0.36)	0.22 (0.31)	0.30 (68)	.786
IAT score moeder	0.21 (0.35)	0.20 (0.27)	-0.67 (86)	.947
EGS vader	3.79 (0.46)	3.78 (0.37)	-0.13 (67)	.900
EGS moeder	3.86 (0.41)	3.81 (0.56)	-0.46 (87)	.649
Taakverdeling vader	3.75 (0.60)	3.57 (0.57)	-1.21 (68)	.230
Taakverdeling moeder	3.94 (0.50)	3.65 (0.72)	-1.77 (31)	.087

Noot. IAT = Impliciete Associatie Taak. EGS = Expliciete Genderrolstereotypen.

Verder was er met betrekking tot de assumpties bij zowel de expliciete genderrolstereotypen van vaders als de expliciete genderrolstereotypen van moeders, één extreme uitschieter gedetecteerd. Het wel of niet meenemen van deze uitschieters in de analyses, had geen effect op het significantieniveau van de *p*-waarde. De twee uitschieters zijn uit de dataset verwijderd, om de schending van de waarde van Mahalonobis Distance (14.830) terug te dringen tot een aanvaardbare waarde van 9.718. Aan de andere assumpties van lineariteit, normaalverdeeldheid ($N > 30$) en homoscedasticiteit was voldaan. Tot slot was er geen sprake van schending van de assumptie van multicollineariteit, *Tolerance* = 1.003., *VIF* = .997.

De descriptieve statistieken van en correlaties tussen alle variabelen van dit onderzoek staan weergegeven in Tabel 2 en Tabel 3. Ten eerste was er sprake van een correlatie tussen de taakverdeling van vader en de taakverdeling van moeder ($r = .79$, $p = .000$) (zie Tabel 2 en 3). Daarnaast correleerden de taakverdeling van moeder zowel met de expliciete genderrolstereotypen van vader ($r = .28$, $p = .021$) als de expliciete genderrolstereotypen van moeder ($r = .24$, $p = .022$) (Zie Tabel 2). Verder correleerde de taakverdeling van vader met de expliciete genderrolstereotypen van vader ($r = .30$, $p = .011$). Tot slot was er sprake van een correlatie tussen de impliciete genderstereotypen van vader en de taakverdeling gescoord door moeder ($r = .30$, $p = .015$) (zie Tabel 3).

Tabel 2*Descriptieve Statistieken en Correlaties Tussen de Studievariabelen (Expliciet)*

Variabele	Vaders	Moeders	Kind	Range	1.	2.	3.	4.	5.
	<i>M (SD)</i>	<i>M (SD)</i>	<i>M (SD)</i>						
1. EGS vader	3.79 (0.43)	.	.	2.67 – 4.80	-	.30*	-.10	.08	.28*
2. Taakverdeling vader	3.70 (0.59)	.	.	2.07 – 4.73	.30*	-	.08	.12	.79**
3. Toekomstverwachting	.	.	2.78 (0.99)	-3.20 – 3.96	-.10	.08	-	-.04	-.11
4. EGS moeder	.	3.85 (0.45)	.	2.33 – 4.86	.08	.12	-.04	-	.24*
5. Taakverdeling moeder	.	3.86 (0.58)	.	2.64 – 5.00	.28*	.79**	-.11	.24*	-

Noot. EGS = Expliciete Genderrolstereotypen.

* $p < .05$. ** $p < .01$.

Tabel 3*Descriptieve Statistieken en Correlaties Tussen de Studievariabelen (Impliciet)*

Variabele	Vaders	Moeders	Kind	Range	1.	2.	3.	4.	5.
	<i>M (SD)</i>	<i>M (SD)</i>	<i>M (SD)</i>						
1. IAT score vader	0.20 (0.34)	.	.	0.59 – 1.12	-	.13	-.40	.08	.30*
2. Taakverdeling vader	3.70 (0.59)	.	.	2.07 – 4.73	.13	-	.08	.08	.79**
3. Toekomstverwachting	.	.	2.78 (0.99)	-3.20 – 3.96	-.04	.08	-	-.13	-.11
4 IAT score moeder	.	0.21 (0.33)	.	-0.65 – 1.02	.08	.08	-.13	-	.18
5. Taakverdeling moeder	.	3.86 (0.58)	.	2.64 – 5.00	.30*	.79**	-.11	.18	-

Noot. IAT = Implicit Association Task.

* $p < .05$. ** $p < .01$.

Moderatie van Relatie tussen Expliciete Genderrolstereotypen van Moeder en de Toekomstverwachting van het Kind Door Taakverdeling Thuis van Moeder

Om te kijken of er een verband was tussen de expliciete genderrolstereotypen van de moeder en de toekomstverwachting van het kind, en de taakverdeling thuis van de moeder en de toekomstverwachting van het kind, zijn in de eerste stap van de multiële regressieanalyse de directe verbanden getoetst. De totale verklaarde variantie van dit model was 1.2% ($p = .689$). Uit het model bleek verder dat er geen direct verband was tussen de expliciete genderrolstereotypen van moeders en de toekomstverwachting van het kind ($p = .820$). Daarnaast bleek dat er geen direct verband was tussen de taakverdeling gescoord door moeders en de

toekomstverwachting van het kind ($p = .414$). De toekomstverwachting van het kind hing dus niet samen met de taakverdeling thuis zoals gerapporteerd door moeder. Tot slot was om de modererende rol van de taakverdeling van het gezin binnen de relatie tussen de expliciete genderrolstereotypen van moeders en de toekomstverwachting van het kind te toetsen, het interactie-effect in de tweede stap van de multiële regressie analyse toegevoegd. De toevoeging van het interactie-effect verklaarde een extra niet-significante 0.8% van de variantie ($p = .748$). Uit het model bleek dat de taakverdeling gescoord door moeders ($p = .492$) geen significant verband hield met de relatie tussen de expliciete genderrolstereotypen van moeders en de toekomstverwachting van het kind. De taakverdeling zoals gescoord door moeder speelde geen rol in het verband tussen de expliciete genderrolstereotypen van moeder en de toekomstverwachting van het kind.

Moderatie van Relatie tussen Expliciete Genderrolstereotypen van Vader en de Toekomstverwachting van het Kind Door Taakverdeling Thuis van Vader

Om te kijken of er een verband was tussen de expliciete genderrolstereotypen van de vader en de toekomstverwachting van het kind, en de taakverdeling thuis van de vader en de toekomstverwachting van het kind, zijn in de eerste stap van de multiële regressieanalyse de directe verbanden getoetst. De totale verklaarde variantie van dit model was 2.4% ($p = .581$). Uit het model bleek geen direct verband tussen de expliciete genderrolstereotypen van vader en de toekomstverwachting van het kind ($p = .367$). Daarnaast bleek dat er geen direct verband was tussen de taakverdeling gescoord door vaders en de toekomstverwachting van het kind ($p = .421$). De toekomstverwachting van het kind hing dus niet samen met de taakverdeling thuis zoals gerapporteerd door vader. Tot slot was om de modererende rol van de taakverdeling van het gezin binnen de relatie tussen de expliciete genderrolstereotypen van vaders en de toekomstverwachting van het kind te toetsen, het interactie-effect in de tweede stap van de multiële regressieanalyse toegevoegd. De toevoeging van het interactie-effect verklaarde een extra niet-significante 2.3% van de variantie ($p = .545$). Uit het model bleek dat de taakverdeling gescoord door vaders ($p = .309$) geen significant verband hield met de relatie tussen de expliciete genderrolstereotypen van vaders en de toekomstverwachting van het kind. De taakverdeling zoals gescoord door vader speelde geen rol in het verband tussen de expliciete genderrolstereotypen van vader en de toekomstverwachting van het kind.

In Tabel 4 zijn resultaten van de eerste twee hiërarchische multiële regressieanalyses waarin expliciete genderrolstereotypen zijn meegenomen voor vaders en moeders weergegeven.

Tabel 4*Resultaten van de Hiërarchische Multipiele Regressieanalyse (Expliciet)*

	Moeders				Vaders			
	<i>B</i>	β	<i>t</i> (<i>df</i>)	ΔR^2	<i>B</i>	β	<i>t</i> (<i>df</i>)	ΔR^2
				.01				.02
Stap 1								
Expliciete genderrolstereotypen	-0.07	-.30	-0.23 (62)		-0.35	-.14	-0.91 (45)	
Taakverdeling	-0.21	-.10	-0.82 (62)		0.24	.13	0.81 (45)	
Stap 2				.01				.02
Expliciete genderrolstereotypen	1.70	.70	0.66 (61)		2.19	.90	0.88 (44)	
Taakverdeling	1.49	.74	0.60 (61)		2.95	1.57	1.11 (44)	
Expliciete genderrolstereotypen *								
Taakverdeling	-0.45	-1.14	-0.69 (61)		-0.70	-2.07	-1.03 (44)	
R ² totaal	.02				.04			

Noot. Afhankelijke variabele in dit model is de toekomstverwachting van het kind.

* $p < .05$.

Moderatie van Relatie tussen Impliciete Genderstereotypen van Moeder en de Toekomstverwachting van het Kind Door Taakverdeling Thuis van Moeder

Om te kijken of er een verband was tussen de impliciete genderstereotypen van de moeder en toekomstverwachting van het kind, en de taakverdeling thuis van de moeder en toekomstverwachting van het kind, zijn in de eerste stap van de hiërarchische multipiele regressie de directe verbanden getoetst. De verklaarde variantie van dit model was 2.6% ($p = .445$). Uit het model bleek verder dat er geen direct verband was tussen de impliciete genderstereotypen van de moeder en de toekomstverwachting van het kind ($p = .338$). Daarnaast bleek dat er geen sprake was van een significant verband tussen de taakverdeling thuis van de moeder op de toekomstverwachting van het kind ($p = .456$). De toekomstverwachting van het kind hing dus niet samen met de taakverdeling thuis zoals gerapporteerd door moeder. Tot slot werd er in de tweede stap het interactie effect toegevoegd. De verklaarde variantie van het model was 2.8% ($p = .625$). Uit het model bleek verder dat de taakverdeling van moeder geen rol speelde op het verband tussen de impliciete genderstereotypen en de toekomstverwachting van het kind ($p = .704$). De taakverdeling zoals gescoord door moeder speelde geen rol in het verband tussen de impliciete genderstereotypen van moeder en de toekomstverwachting van het kind.

Moderatie van Relatie tussen Impliciete Genderstereotypen van Vader en de Toekomstverwachting van het Kind Door Taakverdeling Thuis van Vader

Om te kijken of er een verband was tussen de impliciete genderstereotypen van de vader en toekomstverwachting van het kind, en de taakverdeling thuis van de vader en toekomstverwachting van het kind, zijn in de eerste stap van de hiërarchische multiële regressie de directe verbanden getoetst. De verklaarde variantie van dit model was 0.08% ($p = .839$). Uit het model bleek verder dat er geen direct verband was tussen de impliciete genderstereotypen van vader en de toekomstverwachting van het kind ($p = .775$). Daarnaast bleek dat er geen direct verband was tussen de taakverdeling gescoord door vaders en de toekomstverwachting van het kind ($p = .600$). De toekomstverwachting van het kind hing dus niet samen met de taakverdeling thuis zoals gescoord door vader. Tot slot werd in de tweede stap het interactie effect toegevoegd. De verklaarde variantie van het model was 0.08% ($p = .946$). Uit het model bleek verder dat de taakverdeling van vader geen rol speelde op het verband tussen de impliciete genderstereotypen van de moeder en de toekomstverwachting van het kind ($p = .877$). De taakverdeling gescoord door vader speelde geen rol in het verband tussen de impliciete genderstereotypen van vader en de toekomstverwachting van het kind.

In Tabel 5 zijn resultaten van de eerste twee hiërarchische multiële regressieanalyses waarin impliciete genderrolstereotypen zijn meegenomen voor vaders en moeders weergegeven.

Tabel 5

Resultaten van de Hiërarchische Multiële Regressieanalyse (Impliciet)

	Moeders				Vaders			
	<i>B</i>	β	<i>t</i> (<i>df</i>)	ΔR^2	<i>B</i>	β	<i>t</i> (<i>df</i>)	ΔR^2
				.03				.01
Stap 1								
Impliciete genderstereotypen	-0.35	-.12	-0.97 (62)		-0.13	-.04	-0.29 (46)	
Taakverdeling	-0.19	-.09	-0.75 (62)		0.15	.08	0.53 (46)	
Stap 2				.00				.00
Impliciete genderstereotypen	-1.55	-.54	-0.49 (61)		0.32	.10	0.11 (45)	
Taakverdeling	-0.26	-.13	-0.83 (61)		0.16	.08	0.54 (45)	
Impliciete genderstereotypen *								
Taakverdeling	0.30	.76	0.38 (61)		-0.13	-.15	-0.16 (45)	
R ² totaal	.03				.01			

Noot. Afhankelijke variabele in dit model is de toekomstverwachting van het kind.

* $p < .05$.

Discussie

In het huidige onderzoek is gekeken naar het verband tussen de impliciete en expliciete gender(rol)stereotypen van ouders en de toekomstverwachting van hun kinderen, en of dit verband gemodereerd werd door de taakverdeling binnen een gezin. Uit de resultaten is gebleken dat zowel de impliciete als expliciete genderstereotypen van vader en moeder geen significant verband hielden met de toekomstverwachting van hun kind. Ook is er geen verband aangetoond tussen de taakverdeling thuis en de toekomstverwachting van hun kind. Tot slot heeft de taakverdeling binnen het gezin geen rol gespeeld in het verband tussen de impliciete of expliciete genderrolstereotypen van ouders en de toekomstverwachting van het kind.

Ten eerste werd er verwacht dat ouders met meer impliciete genderstereotypen en expliciete genderrolstereotypen een grotere kans hebben op kinderen die zichzelf in een meer gender typisch toekomstbeeld zien. Echter hebben de resultaten geen significant verband aangetoond, waardoor de eerste hypothese is verworpen. Een mogelijk verklaring voor deze discrepantie is de onderzochte leeftijdsgroep van de kinderen. Zo is er in eerdere onderzoeken veelal onderzoek gedaan onder jongere kinderen (Friedman et al., 2007; Endendijk et al., 2013). Om te beginnen is aangetoond dat jonge kinderen in de leeftijdsgroep van drie tot zeven jaar de gendergerelateerde houdingen en opvattingen van hun ouders spiegelen (Friedman et al., 2007). Verder zijn in het onderzoek van Endendijk et al. (2013) de genderstereotypen van 1-3-jarigen onderzocht. Het is aannemelijk dat het verband tussen de genderstereotypen van ouders en de toekomstverwachting van het kind anders is voor 8-12-jarigen, dan voor kleine kinderen. Zo worden voor oudere kinderen leeftijdsgenoten steeds belangrijker en neemt de invloed van ouders af (Vaquera & Kao, 2008). Jonge kinderen zijn meer afhankelijk van hun ouders en modelleren het gedrag van hun ouders eerder (De Bil & de Bil, 2015).

Ook wordt de tweede hypothese, dat een gezin met een meer traditionele taakverdeling de kans vergroot op kinderen die zichzelf in een gender typisch toekomstbeeld zien, verworpen. Culturele verschillen zijn een mogelijke verklaring voor de discrepantie tussen de hypothese en de gevonden resultaten. Ten eerste zijn alle aangehaalde studies (Suftin, 2008; Fulcher, 2008 & Croft, 2014) die onderzoek hebben gedaan naar het verband tussen taakverdeling en de toekomstverwachting uitgevoerd in de Verenigde Staten. De culturele verschillen tussen Nederland en de Verenigde Staten (VS) zorgen voor een verschillende onderzoekscontext. Zo zijn in Nederland de economische kansen gelijk verdeeld tussen man en vrouw en is er meer aandacht voor politieke empowerment voor gendergelijkheid dan in de Verenigde Staten (World Economic Forum, 2020). Over het algemeen bezit Nederland over een meer vrouwelijke cultuur en de Verenigde Staten over een meer mannelijke cultuur (Hofstede, 2003). In de Amerikaanse, meer mannelijke cultuur, is de rolverdeling tussen man en vrouw

duidelijker verdeeld, waarin de man assertief is en gericht is op materieel succes en de vrouw bescheiden en minder gericht op werk dient te zijn. In de Nederlandse, meer vrouwelijke cultuur, worden zowel mannen als vrouwen geacht bescheiden en teder te zijn en de kwaliteit van leven in acht te nemen (Hofstede, 2003). Deze culturele verschillen zie je ook terug in de taakverdeling binnen het gezin en worden mogelijk gemodelleerd door hun kinderen, wat mogelijk invloed heeft op de toekomstverwachtingen (Bussey & Bandura, 1999).

Tot slot werd verwacht dat ouders die een traditionele taakverdeling hanteren het verband tussen hun impliciete/expliciete genderstereotypen en de toekomstverwachtingen van hun kinderen zal versterken. De resultaten hebben geen significant verband aangetoond, waardoor de laatste hypothese is verworpen. Een mogelijke verklaring kan zijn dat de in het onderzoek toegepaste definitie van taakverdeling niet toereikend genoeg is. Er kan naast enkel de rolverdeling tussen man en vrouw in het huishouden ook gekeken worden naar de inhoud van het beroep, het aantal uur en de indeling van de werkuren. Zo blijkt dat kinderen van ouders die werken in het weekend, de avond of andere 'niet standaard' uren slechter presteren op school (Strazdins et al, 2013). De intergenerationale overdracht is sterker van vader op zoon, dan vader op dochter en treden jongens vooral in het spoor van hun vader met landbouw gerichte of technische opleidingen (Traag et al., 2005). De onderwijsrichting die moeder heeft gevolgd, heeft minder invloed op de kinderen dan die van vader, maar wordt meer overgedragen op dochters dan op zoons. Met name de juridische en economische richtingen worden vaak overgenomen door dochters (Traag et al., 2005).

Binnen dit onderzoek zijn er enkele beperkingen die in acht dienen te worden genomen. Een eerste beperking is het relatief hoge opleidingsniveau van ouders. Ondanks dat het percentage van hoogopgeleide ouders in dit onderzoek niet veel lijkt af te wijken van andere studies naar de genderstereotypen van ouders en kinderen (bijv. Fulcher, 2011; Endendijk et al., 2013), zijn de resultaten minder goed generaliseerbaar naar de gehele populatie. Zo hebben ouders met een hoger opleidingsniveau zwakkere genderstereotypen dan ouders met een lager opleidingsniveau (Kulik, 2002; Togeby, 1995). Daarbij is er ook een significante relatie aangetoond tussen het opleidingsniveau van moeders en de genderstereotypen van kinderen (Corder & Stephan, 1984). Het lijkt er op dat hoe hoger de ouder is opgeleid, hoe zwakker de genderstereotypen zijn die kinderen via hun ouders gemodelleerd krijgen.

Een andere beperking in het onderzoek is dat er bij de content analyse door de respondenten veel neutrale scores zijn toegekend aan de beroepen. Hierdoor was een deel van de resultaten weinig zeggend met betrekking tot de mate van gender atypisch of gender typischheid. Een verklaring hiervoor kan zijn dat respondenten sociaal wenselijk geantwoord hebben. Dit kan leiden tot zelfrapportages die afwijkend zijn van

het daadwerkelijke gedrag dat ouders laten zien (Devos et al., 2008; Nosek, 2005). In een samenleving waarin gendergelijkheid een belangrijk streven is, zijn ouders terughoudend in het uiten van genderrolstereotype ideeën omdat ze bang zijn dat deze niet aanvaard zullen worden (Mesman et al., 2017 & Endendijk, 2015).

Vervolgonderzoek kan onderzoeken of het effect van de impliciete/expliciete genderstereotypen van ouders anders is voor de invulling van de toekomstverwachting wanneer er gekeken wordt naar de sekse van de kinderen. Zo zijn kinderen sneller geneigd gedrag van ouder met hetzelfde geslacht over te nemen (Perry & Bussey, 1979). Daarnaast hebben vaders met alleen zonen of alleen dochters sterkere impliciete genderstereotypen dan vaders met zowel zonen als dochters (Endendijk et al., 2013).

Daarnaast kan het voor vervolgonderzoek interessant zijn om te kijken naar de invulling van het soort beroepsonderwijs van de ouder. Het soort beroep en het niveau van onderwijs hebben mogelijk invloed op de toekomstverwachting van het kind (Traag et al., 2005). Zo blijkt het onderwijsniveau van het kind voor een deel samen te hangen met het onderwijsniveau van de ouders. Als ouders hoogopgeleid zijn, is er meer kans dat het kind dit ook wordt. Naast dat dit een genetische oorzaak kan hebben, zijn er ook andere mechanismen waarbij onderwijssucces kan worden overgedragen van ouders op kind. Zo spelen cultuur en netwerk een rol (Traag et al., 2005). Kinderen die opgroeien in cultureel meer ontwikkelde kringen, hebben meer kans om in dit soort kringen te blijven. Dit maakt het makkelijker een hoog onderwijsniveau te voltooien, omdat ze dit als voorbeeld gemodelleerd krijgen (Broadfoot, 1978).

Concluderend zijn er geen significante verbanden aangetoond tussen zowel de impliciete genderstereotypen als de expliciete genderrolstereotypen van ouders en de toekomstverwachting van het kind en wordt dit verband niet gemodereerd door de taakverdeling binnen het gezin. Het is een belangrijke implicatie voor de praktijk dat het aandeel van ouders in de overdracht van genderstereotype ideeën of overtuigingen jegens hun kinderen wellicht wordt overschat. Het lijkt er op dat kinderen wel degelijk leren van de culturele verwachtingen van hun ouders over de rolverdeling tussen man en vrouw (Kollmayer et al., 2018; Epstein & Ward, 2011; Martin & Ruble, 2004), er dient echter niet te worden vergeten dat het kind ook invloeden via andere mensen en systemen ervaart (Arthur et al., 2008; Martin & Ruble, 2004). Zo leren kinderen over gender getypeerd gedrag door peers en leeftijdsgenoten (Witt, 2000) en komen kinderen in aanraking met gendergerelateerde boodschappen en gedragingen vertoont via de (sociale) media (Bigler & Liben, 2007; Koenig & Eagly, 2014). Kortom, het is voor de praktijk een belangrijke implicatie om naast de invloeden van ouders ook verder te kijken naar de invloeden van andere informatiebronnen op de vorming van ideeën over de toekomstverwachting van het kind.

Referenties

- Arthur, A. E., Bigler, R. S., Liben, L. S., Gelman, S. A., & Ruble, D. N. (2008). *Gender stereotyping and prejudice in young children. Intergroup attitudes and relations in childhood through adulthood*. New York: Oxford University Press.
- Bem, S. L. (1983). Gender schema theory and its implications for child development: Raising gender aschematic children in a gender-schematic society. *Journal of Women in Culture and Society*, 8, 598-616. <https://doi.org/10.1086/493998>
- Bigler, R. S., & Liben, L. S. (2007). Developmental intergroup theory: Explaining and reducing children's social stereotyping and prejudice. *Current Directions in Psychological Science*, 16, 162-166. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8721.2007.00496.x>
- Bosson, J. K., Swann, W. B., & Pennebaker, J. W. (2000). Stalking the perfect measure of implicit self-esteem: The blind men and the elephant revisited? *Journal of Personality and Social Psychology*, 79(4), 631-643. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.4.631>
- Broadfoot, T. (1978). Reproduction in education, society, and culture. *Comparative Education*, 14(1), 75-82. <https://doi.org/10.1080/0305006780140109>
- Bussey, K., & Bandura, A. (1999). Social-cognitive theory of gender development and differentiation. *Psychological Review*, 106(4), 676-713. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.106.4.676>
- Corder, J., & Stephan, C. (1984). Females' combination of work and family roles: Adolescent aspiration. *Journal of Marriage and the Family*, 56, 391-402. <https://doi.org/10.2307/352471>
- Croft, A., Schmader, T., Block, K., & Baron, A. S. (2014). The second shift reflected in the second generation: Do parents' gender roles at home predict children's aspirations? *Psychological Science*, 25(7), 1418-1428. <https://doi.org/10.1177/0956797614533968>
- De Bil, M. & de Bil, P. (2015). *Praktijkgerichte ontwikkelingspsychologie*. Amsterdam: Uitgeverij Boom Nelissen.
- Devos, T., Blanco, K., Rico, F., & Dunn, R. (2008). The role of parenthood and college education in the self-concept of college students: Explicit and implicit assessments of gendered aspirations. *Sex Roles*, 59, 214-228. <https://doi.org/10.1007/s11199-008-9430-6>
- Endendijk, J. J. (2015). *Heroes and housewives: The role of gender and gender stereotypes in parenting and child development*. Scholarly publications. <https://hdl.handle.net/1887/32778>

- Endendijk, J. J., Derks, B., & Mesman, J. (2018). Does parenthood change implicit gender-role stereotypes and behaviors? *Journal of Marriage and Family*, *80*(1), 61-79. <https://doi.org/10.1007/s10508-018-1185-8>
- Endendijk, J. J., Groeneveld, M. G., van Berkel, S. R., Hallers-Haalboom, E. T., Mesman, J., & Bakermans-Kranenburg, M. J. (2013). Gender stereotypes in the family context: Mothers, fathers, and siblings. *Sex Roles*, *68*, 577-590. <https://doi.org/10.1007/s11199-013-0265-4>
- Epstein, M., & Ward, L. M. (2011). Exploring parent-adolescent communication about gender: Results from adolescent and emerging adult samples. *Sex Roles*, *65*, 108-118. <https://doi.org/10.1007/s11199-011-9975-7>
- European Institute for Gender Equality (EIGE). (2020). *Gender Equality Index*. <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2020/domain/work/NL>
- Europese Commissie (2015). *General report*. <https://op.europa.eu/nl/web/general-report>
- Field, A. (2018). *Discovering statistics using IBM SPSS Statistics*. London: SAGE Publication Inc.
- Freeman, N. K. (2007). Preschoolers' perceptions of gender appropriate toys and their parents' beliefs about genderized behaviors: miscommunication, mixed messages, or hidden truths? *Early Childhood Education Journal*, *34*(5), 357-366. <https://doi.org/10.1007/s10643-006-0123-x>
- Friedman, C. K., Leaper, C. & Bigler, R. S. (2007). Do mothers' gender-related attitudes or comments predict young children's gender beliefs? *Parenting: Science and Practice*, *4*(7), 357-366. <https://doi.org/10.1080/15295190701665656>
- Fulcher, M. (2011). Individual differences in children's occupational aspirations as a function of parental traditionality. *Sex Roles*, *64*, 117-131. <https://doi.org/10.1007/s11199-010-9854-7>
- Fulcher, M., Sutfin, E. L., & Patterson, C. J. (2008). Children's future occupational aspirations: Associations with parental sexual orientation, attitudes, and division of labor. *Sex Roles*, *58*, 330-341. <https://doi.org/10.1007/s11199-007-9348-4>
- Greenwald, A. G., Poehlman, T. A., Uhlmann, E. L., & Banaji, M. R. (2009). Understanding and using the Implicit Association Test: III. Meta-analysis of predictive validity. *Journal of Personality and Social Psychology*, *97*(1), 17-41. <https://doi.org/10.1037/a001557>
- Greenwald, A. G., Nosek, B. A., & Banaji, M. R. (2003). Understanding and using the Implicit Association Test: I. An improved scoring algorithm. *Journal of Personality and Social Psychology*, *85*(2), 197-216. <https://doi.org/10.1037/a0015575>

- Gugula, S., Desmarais, S. & Wood, K. (2002). The impact of parenting experience on gender stereotyped toy play of children. *Sex Roles, 47*(1), 39-49. <https://doi.org/10.1023/A:1020679619728>
- Halpern, H. P. & Perry-Jenkins, M. (2016). Parents' gender ideology and gendered behavior as predictors of children's gender-role attitudes: A longitudinal exploration. *Sex Roles, 74*, 527-542. <https://doi.org/10.1007/s11199-015-0539-0>
- Hofstede, G. & Peterson, M. F. (2003). Culture's consequences: comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations. *Administrative Science Quarterly, 48*(1), 127. <https://doi.org/10.2307/3556622>
- Huerta, M. C., Adema, W., Baxter, J., Han, W. J., Lausten, M., Lee, R., & Waldfogel, J. (2014). Fathers' leave and fathers' involvement: Evidence from four OECD countries. *European Journal of Social Security, 16*(4), 308-346. <https://doi.org/10.1177/138826271401600403>
- Koenig, A. M. & Eagly, A. H. (2014). Evidence for the social role theory of stereotype content: Observations of groups' roles shape stereotypes. *Journal of Personality and Social Psychology, 107*, 371-392. <https://doi.org/10.1037/a0037215>
- Kollmayer, M., Schultes, M. T., Schober, B., Hodosi, T., & Spiel, C. (2018). Parents' judgments about the desirability of toys for their children: Associations with gender role attitudes, gender-typing of toys, and demographics. *Sex Roles, 79*, 329-341. <https://doi.org/10.1007/s11199-017-0882-4>
- Kulik, L. (2002). The impact of social background on gender-role ideology: Parent's versus children's attitudes. *Journal of Family Issues, 23*(1), 53-73. <http://doi.org/10.1177/0192513X02023001003>
- Martin, J. L., & Ross, H. S. (2005). Sibling aggression: Sex differences and parents' reactions. *International Journal of Behavioral Development, 29*(2), 129-138. <https://doi.org/10.1080/01650250444000469>
- Martin, C. L., & Ruble, D. (2004). Children's search for gender cues. *Current Directions in Psychological Science, 13*(2), 67-70. <https://doi.org/10.1111/j.0963-7214.2004.00276.x>
- McHale, S. M., Crouter, A. C., & Whiteman, S. D. (2003). The family contexts of gender development in childhood and adolescence. *Social Development, 12*, 125-148. <https://doi.org/10.1111/1467-9507.00225>
- Mesman, J., & Groeneveld, M. G. (2017). Gendered parenting in early childhood: Subtle but unmistakable if you know where to look. *Child Development Perspectives, 12*(1), 22-27. <https://doi.org/10.1111/cdep.12250>
- Morling, B., Carr, D., Boyle, E. H., Cornwell, B., Crosnoe, R., Freese, J., & Waters, M. C. (2018). *Research methods*. New York: Norton & Company, Inc.

- Nosek, B. A. (2005). Moderators of the relationship between implicit and explicit evaluation. *Journal of Experimental Psychology: General*, *134*, 565–584. <https://doi.org/10.1037/0096-3445.134.4.565>
- Perry, D. G., & Bussey, K. (1979). The social learning theory of sex differences: Imitation is alive and well. *Journal of Personality and Social Psychology*, *37*(10), 1699–1712. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.37.10.1699>
- Rudman, L. A., & Glick, P. (2001). Prescriptive gender stereotypes and backlash toward agentic women. *Journal of Social Issues*, *57*, 743–762. <https://doi.org/10.1111/0022-4537.00239>
- Strazdins, L., O'Brien, L. V., Lucas, N., & Rodgers, B. (2013). Combining work and family: Rewards or risks for children's mental health? *Social Science & Medicine*, *87*, 99–107. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2013.03.030>
- Suftin, E. L., Fulcher, M., Bowles, R., & Patterson, C. J. (2008). How lesbian and heterosexual parents convey attitudes about gender to their children: The role of gendered environments. *Sex Roles*, *58*, 501–513. <https://doi.org/10.1007/s11199-007-9368-0>
- Tenenbaum, H. R., & Leaper, C. (2002). Are parents' gender schemas related to their children's gender-related cognitions? A meta-analysis. *Developmental Psychology*, *38*, 615–630. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.38.4.615>
- Togey, L. (1995). Feminist attitudes: Social interests or political ideology? *Women and Politics*, *15*(4), 39–61. https://doi.org/10.1300/J014v15n04_03
- Traag, T., van der Valk, J., van der Velden, R., de Vries, R., & Wolbers, M. H. J. (2005). Waarom doet opleiding ertoe? Een verklaring voor het effect van het hoogst bereikte opleidingsniveau op de arbeidsmarktpositie van schoolverlaters. *Pedagogische studiën*, *82*(6), 453–469.
- Vaquera, E., & Kao, G. (2008). Do you like me as much as I like you? Friendship reciprocity and its effects on school outcomes among adolescent. *Social Science Research*, *37*, 55–72. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2006.11.002>
- Weinraub, M., Pritchard Clemens, L., Sockloff, A., Ethridge, T., Gracely, E., & Myers, B. (1984). The development of sex role stereotypes in the third year: Relationships to gender labeling, gender identity, sex-typed toy preference, and family characteristics. *Child Development*, *55*, 1493–1503. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.ep7303030>
- Wiesmann, S., Boeije, H., van Doorne-Huiskes, A., & den Dulk, A. (2008). Not worth mentioning: The implicit and explicit nature of decision-making about the division of paid and domestic work. *Community, Work & Family*, *11*, 341–363. <https://doi.org/10.1080/13668800802361781>

Witt, S. D. (2000). The influence of peers on children's socialization to gender roles.

Early Child Development Care, 162, 1-7.

<https://doi.org/10.1080/0300443001620101>

World Economic Forum. (2020). *Global Gender Gap Report 2020*. Switzerland: World Economic Forum.

Bijlage 1. Statistische resultaten uit de content analyse

BEROEP	M	SD	T-WAARDE (DF)	P-WAARDE
FYSIOTHERAPEUT	2.82	0.601	-2.139 (48)	0.038
POLITIEMEDEWERKER	2.24	0.723	-7.315 (48)	0.000
ZANGER(ES)	3.20	0.407	3.508 (48)	0.001
PROFESSIONEEL VOETBALLER	1.47	0.710	-15.088 (48)	0.000
PRESENTEREN VAN TV- PROGRAMMA'S	3.12	0.389	2.203 (48)	0.032
ACTEREN	3.12	0.389	1.951 (48)	0.057
DIERENARTS	3.04	0.706	0.405 (48)	0.687
WATERDESKUNDIGE	2.49	0.767	-4.656 (48)	0.000
WERKEN BIJ DE NASA	2.20	0.735	-7.576 (48)	0.000
SCHRIJVER	3.14	0.540	1.852 (48)	0.070
DOCENT TEKENEN	3.53	0.680	5.461 (48)	0.000
MEDEWERKER VAN HET DIERENASIEL	3.51	0.505	7.071 (48)	0.000
ROBOTBOUWER	1.82	0.727	-11.402 (48)	0.000
KLEDINGONTWERPER	3.57	0.612	6.532 (48)	0.000
VERLOSKUNDIGE	3.92	0.277	23.238 (48)	0.000
DOCENT	3.37	0.487	5.279 (48)	0.000
BASISONDERWIJS KOK	2.43	0.677	-5.908 (48)	0.000
APOTHEKER	3.20	0.676	2.112 (48)	0.040
SCHOENENVERKOPER	3.35	0.597	4.069 (48)	0.000
DOLFIJNENTRAINER	3.31	0.548	3.911 (48)	0.000
OUDER	3.14	0.354	2.828 (48)	0.007
PROFESSIONEEL HOCKEYER	2.71	0.913	-2.191 (48)	0.033
FOTOGRAAF	2.90	0.653	-1.093 (48)	0.280
CABARETIER	2.33	0.718	-6.562 (48)	0.000
TAARTEN (BAKKER)	3.20	0.645	2.215 (48)	0.032
SINGER-SONGWRITER	3.02	0.322	0.444 (48)	0.659
PILOOT	1.94	0.775	-9.588 (48)	0.000
JUDO-DOCENT	1.76	0.662	-13.156 (48)	0.000
GITARIST	2.43	0.707	-5.657 (48)	0.000
TECHNEUT	1.71	0.677	-13.294 (48)	0.000
APPLICATIES (APPS) ONTWIKKELAAR	1.82	0.782	-10.597 (48)	0.000
ARCHITECT	2.51	0.649	-5.279 (48)	0.000
WETENSCHAPPER	2.53	0.680	-4.831 (48)	0.000
PROJECTCOÖRDINATOR	2.63	0.698	-3.684 (48)	0.001
WERKEN BIJ DE KINDEROPVANG	3.96	0.200	33.586 (48)	0.000
BIOLOOG	2.90	0.586	-1.219 (48)	0.229
DIERENVERZORGER	3.49	0.545	6.294 (48)	0.000
BOUW-MEDEWERKER	1.43	0.645	-17.041 (48)	0.000
STYLIST	3.63	0.528	8.386 (48)	0.000
STEWARD(ESS)	3.76	0.434	12.166 (48)	0.000
MAKELAAR	2.57	0.677	-4.431 (48)	0.000
KAPPER	3.61	0.492	8.706 (48)	0.000

EFTELING- MEDEWERKER	3.00	0.408	0.000 (48)	1.000
PLANTENVERZORGER	3.24	0.480	3.571 (48)	0.001
ZORGMEDEWERKER	3.57	0.500	8.000 (48)	0.000
REPAREREN VAN AUTO'S	1.53	0.616	-16.702 (48)	0.000
ADVOCAAT	2.61	0.606	-4.478 (48)	0.000
IJSJES VERKOPER	2.94	0.475	-.903 (48)	0.371
ARTS	2.80	0.539	-2.649 (48)	0.011
WERKEN BIJ DE BRANDWEER	1.69	0.683	-13.381 (48)	0.000
HOUTBEWERKER	1.78	0.798	-10.747 (48)	0.000
SCRIPTSCHRIJVER VAN TONEELSTUKKEN	3.00	5.000	0.000 (48)	1.000
YOUTUBER	2.96	0.455	-.629 (48)	0.533
SLOTENREPARATEUR	1.92	0.672	-11.268 (48)	0.000
HET UITGRAVEN VAN GROTTEN	1.80	0.816	-10.329 (48)	0.000
ONDERNEMER	2.72	0.531	-3.495 (48)	0.001
HR-ADVISEUR	3.29	0.645	3.098 (48)	0.003
ONDERZOEKER	2.82	0.527	-2.438 (48)	0.019
LEEFTIJD	27.43	7.517		

Noot. 1= heel erg mannelijk, 2= een beetje mannelijk, 3= neutraal, 4 = een beetje vrouwelijk, 5= heel erg vrouwelijk.